

Det nordiske fellesskapet

Det nordiske samarbeidet er så naturlig for oss nordboere at vi ikke tenker på det til daglig. Vår nordiske historie, vår felles kulturarv og språkforståelse bidrar til dette.

Vi tar det som en selvfølge at vi har nettverk over grensene, og at samarbeidet fungerer uten særlig mange formelle begrensninger. Men en rekke av våre muligheter for samarbeid har sin bakgrunn i avtaler som regjeringene i de nordiske landene har blitt enige om.

Siden 1952 har Nordisk Råd arbeidet med nettopp dette: At vi vinner på å opptre sammen, og ikke trenger å gjøre de samme tingene hver for oss. Derfor kan vi bevege oss fritt over grensene, vi kan arbeide og studere i hverandres land uten mange formaliteter, og vi får hjelp hvis vi blir syke i et annet nordisk land. Forsvaret i Norden gjør en del felles innkjøp, og vi har en nordisk handlingsplan for bevaring av miljøet.

Nordisk Råd

Nordisk Råd er et samarbeidsorgan for de fem nordiske parlamentene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige, samt for de tre selvstyrte områdene Færøyene, Grønland og Åland.

Nordisk Råd tar initiativer og er rådgivende og kontrollerende i spørsmål og saker som vedrører det offisielle nordiske samarbeidet.

Rådet ble opprettet i 1952, og reglene for Rådets arbeid er nedfelt i Helsingforsavtalen fra 1962. Der forplikter partene seg til ... ”å søke å bevare og ytterligere utvikle samarbeidet mellom landene på det rettslige, kulturelle, sosiale og økono-

miske området, samt i spørsmål angående samferdsel og miljøvern”. Senere er det også åpnet for et mer forpliktende samarbeid i utenriks- og sikkerhetspolitiske saker.

Nordisk Ministerråd, opprettet i 1971, er de nordiske regjeringenes samarbeidsorgan. (Se separat faktablad om Nordisk Ministerråd.)

Delegasjonene

De enkelte nordiske parlamentene utpeker de 87 medlemmene i Nordisk Råd. Danmark, Norge, Finland og Sverige har 20 medlemmer hver. I Danmarks delegasjon inngår to medlemmer fra Færøyene og to fra Grønland. Finlands delegasjon omfatter også to medlemmer fra Åland. Island har 7 medlemmer.

Partisammensetningen i de nasjonale delegasjoner skal i størst mulig grad gjenspeile maktforholdet i hjemlandets parlament.

Partigrupper

Medlemmene i Nordisk Råd arbeider sammen i partigrupper på tvers av landegrensene. I dag er det fire partigrupper i Nordisk Råd:

Den sosialdemokratiske gruppe, Den konservative gruppe, Midtengruppen og Den venstresosialistiske grønne gruppe. En partigruppe må omfatte minst fem medlemmer og representere minst tre nordiske land. Derfor er det også en del medlemmer av Nordisk Råd som ikke tilhører en av de nevnte partigruppene. Hver partigruppe har egne sekretærer.

Flere opplysninger om partigruppene på www.norden.org

Utvalgene

Nordisk Råd er inndelt i fem utvalg:

Kultur- og utdanningsutvalget

Kultur- og utdanningsutvalget har ansvar for kultur, undervisning, utdanning og forskning. Utvalget arbeider med følgende saker: allmenn kultur og kunst i Norden og internasjonalt, et flerkulturelt og multietnisk Norden, film og medier, språk, idrett, frivillig sektor, barne- og ungdomskultur, grunnskole og videregående skole, det nordiske utdanningsmarkedet, folkeopplysning og voksenundervisning, livslang læring, forskning, forskerutdanning og -utveksling.

Velferdsutvalget

Velferdsutvalget har ansvar for velferds-, sosial- og helsepolitiske saker. Utvalget arbeider med følgende områder: velferds- og trygghetsordninger, sosial- og helsesektoren, handikappede, bygg og bolig, familie, barn og unge, narkotika-, alkohol- og andre misbruksproblemer.

Medborger- og forbrukerutvalget

Medborger- og forbrukerutvalget har ansvar for saker som berører medborger- og forbrukerrettigheter samt overordnede spørsmål om demokrati, menneskerettigheter og likestilling. Utvalget arbeider med følgende områder: demokrati, menneskerettigheter, medborgernes rettigheter, likestilling, forbrukerspørsmål, sikker mat, kamp mot kriminalitet, herunder internasjonal kriminalitet og terrorisme, rettspolitiske saker, innvandring og flyktninger og samarbeid mot rasisme.

Miljø- og naturressursutvalget
Miljø- og naturressursutvalget skal behandle saker som angår beskyttelse av vår natur og vårt miljø. Utvalget arbeider med følgende områder: miljø, jord- og skogbruk, fiske, bærekraftig utvikling og energi.

Næringsutvalget
Næringsutvalget behandler rammevilkårene for økonomi, produksjon og handel, inkludert fri bevegelse på markedene og arbeidsmarkedet i Norden. Utvalget arbeider med saker som: næringsliv/industri, indre marked, fri bevegelse, avskaffelse av grensehindre, handel, regioner og strukturstøtte, sysselsetting og arbeidsmarked, arbeidsmiljø, infrastruktur/transport, kommunikasjon og IT.

Kontrollkomitéen og det nordiske budsjettet

Kontrollkomitéen i Nordisk Råd har som en av sine oppgaver å utøve den parlamentariske kontrollen av virksomhet som finansieres med felles nordiske midler.

Budsjettet for Nordisk Råd finansieres av bidrag fra parlamentene, og er på ca. 30 mill. danske kroner. Budsjettet for Nordisk Ministerråds virksomhet er på ca. 800 mill. danske kroner og finansieres av de nordiske regjeringene. Hvert land bidrar etter en fordelingsnøkkel som tilsvarer landets BNP (Brutto nasjonalprodukt).

Les mer om Ministerrådets virksomhet i faktabladet om Nordisk Ministerråd. Hele budsjettet finnes på hjemmesiden www.norden.org.

Presidiet

Presidiet i Nordisk Råd er Rådets styre. Det består av en president og 12 øvrige medlemmer. Presidenten velges hvert år på omgang fra et av de nordiske landene. Hovedoppgavene til Presidiet er å behandle overordnede politiske og administrative saker, utenriks- og sikkerhetspolitiske spørsmål, budsjettet samt ha den overordnede kontakten til

nærområdene og regionale og internasjonale organisasjoner.

Fra idé til resultat

Saksgangen i Nordisk Råds arbeide ligner på mange måter parlamentenes.

Nordisk Ministerråd fremsender sine forslag til behandling og uttalelse i Rådet. Når et medlem, en parti-gruppe eller et utvalg i Nordisk Råd har en idé, formes den til et skriftlig spørsmål eller et medlemsforslag. Medlemsforslag behandles i utvalgene, som gir en innstilling/betenkning til behandling på sesjonen.

Spørsmål skal besvares av de berørte regjeringer innen en viss tidsfrist.

Se neste side av faktabladet for en forenklet, skjematisk fremstilling av saksgangen.

Plenarforsamlingen

Plenarforsamlingen er Nordisk Råds øverste besluttede organ. Den består av de 87 valgte medlemmene av Nordisk Råd, samt av regjeringenes representanter (uten stemmerett). Plenarforsamlingen møtes til sesjon en gang i året, som oftest i november. Sesjonen holdes i de nordiske landene etter tur, og er åpne for publikum.

Forsamlingen skal godkjenne budsjettet for det nordiske samarbeidet, og vedtar rekommandasjoner etter forutgående debatt. Plenarforsamlingen velger Rådets president, de øvrige presidiemedlemmer, utvalgsledere og medlemmer av Kontrollkomiteen. De fordeler også medlemmene til de fem utvalgene.

Møter

Partigruppene, Presidiet, utvalgene og kontrollkomiteen møtes fire ganger i året, samt i forbindelse med sesjonen, for behandling av Rådets saker.

Nordisk Råds priser

Nordisk Råd utdeler Litteraturprisen, Musikkprisen, Filmprisen og Natur- og Miljøprisen. Hver pris er på 350 000 danske kroner og overrekkes i forbindelse med sesjonen.

Informasjon om prismottakerne og bedømmingskomiteene fins på hjemmesiden, www.norden.org

Nordisk Råds sekretariat

Nordisk Råds sekretariat ligger i København på samme adresse som Nordisk Ministerråds sekretariat. Sekretariatet ledes av en rådsdirektør som samarbeider med de nasjonale sekretariatene og partigruppene om forberedelsene til Rådets møter.

Nasjonale sekretariater

Hvert lands nasjonale delegasjon har egne sekretariater som forbereder møter, hjelper med praktiske spørsmål og gir råd og veiledning til publikum.

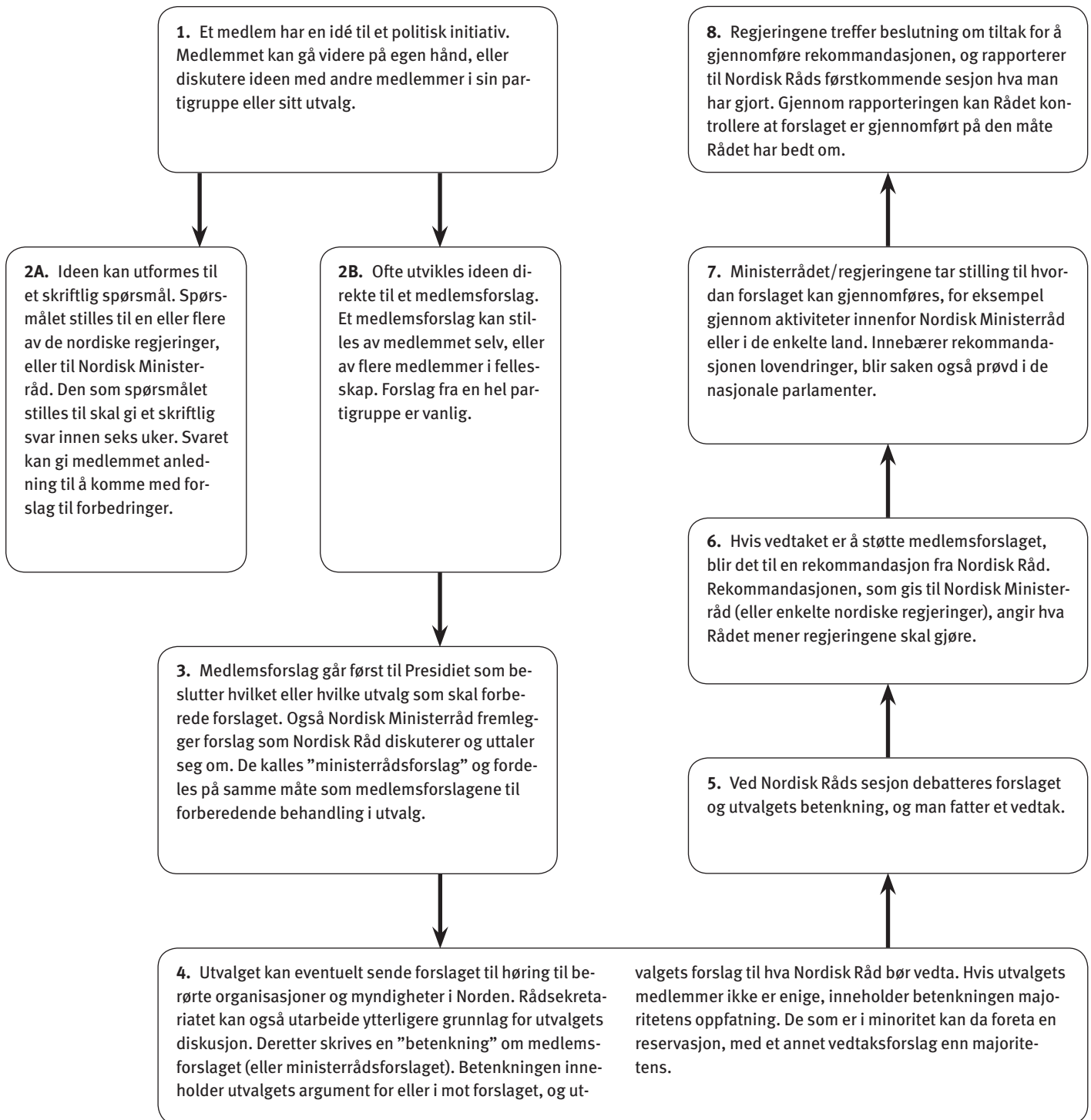
Informasjon

Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har felles informasjonsavdeling i København. Herfra publiseres daglig nyheter på hjemmesiden, et ukentlig nyhetsbrev, *Analys Norden*, *Top of Europe* samt mye annet informasjonsmateriale.

Fra idé til resultat

En forenklet fremstilling av saksgangen i Nordisk Råd

Nordisk Råd
Rådsssekretariatet
Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Tlf: + 45 33 96 04 00
Fax: +45 33 11 18 70
e-post: nordisk-rad@norden.org

Nordisk Råd
Danmarks Riges Delegation
Folketinget,
Christiansborg
DK-1240 København K
Tlf: + 45 33 37 55 00
Fax: +45 33 37 59 64
e-post: nrpost@ft.dk

Nordiska rådet
Finlands delegation
Riksdagen
FI-00 102 Helsingfors
Tlf: + 358 9 4321
Fax: + 358 9 432 3529
e-post: int.dep@eduskunta.fi

Nordisk Råd
Færøernes Delegation
Færøernes Lagting
Postboks 208
FR-110 Tórshavn
Tlf +298 - 3 - 10850
Fax +298 - 3 - 10686
e-post: logting@logting.fo

Nordisk Råd
Grønlands Delegation
Grønlands Landstings Bureau
Postboks 1060
DK-3900 Nuuk
Tlf +299 230 00
Fax +299 246 06
Telex 90613
e-post: landstinget@gh.gl

Nordisk Råd
Islands Delegation
International Afdeling, Altinget
Austurstræti 14
IS-150 Reykjavík
Tlf +354 5 630 734
Fax +354 5 630 735
e-post: lariusv@althingi.is

Nordisk Råd
Den norske delegasjonen
Stortinget
NO-0026 Oslo
Tlf: +47 23 31 30 50
Fax: +47 23 31 38 62
e-post: nordiskrad.postmottak@stortinget.no

Nordiska rådet
Svenska delegationen
Riksdagen
SE-100 12 Stockholm
Tlf: +46 8 786 4000
Fax: + 46 8 786 6129
e-post: nr@riksdagen.se

Nordiska rådet
Ålands lagting
PB 69/Självsstyrelsegården
Strandgatan
FI-22 101 Mariehamn
Tlf +358 182 5474
Fax +358 181 3302
e-post:
marine.holm-johansson@lagtinget.aland.fi

Adresser & informasjon

Nordisk Ministerråd
Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Tel +45 33 96 02 00
Fax +45 33 96 02 02

Nordisk Råd
Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
Tel +45 33 96 04 00
Fax +45 33 11 18 70

Mer informasjon
www.norden.org